

התקרב האנטיסמי

חיך ציני. הם יודעים כי אין מדינה מפותחת שבה התקיים קומוניזם דמוקרטי אפילו במשך יום אחד. הם מאמינים כי זוהי סתירה מהותית. בקרי מוניזם הדמוקרטי — או שיעלם הדמוקרטי ראטיה, או שיעלם הקומוניזם.

מישטר של חופש טי, של בחירה חופשית, של חירות בין מפלגות, של עיתונות אופוזיציונית, של צרעל-תנאי ובית-משפט בתי-תלוי, מישטר ללא בולשת פוליטית ותעמולה טוטאלית — מישטר כזה לא יהיה קומוניסטי. כך מאמינים שליטיה הקרמלין, והם צריכים לדעת. על סמך אמונה זו הם פעלו. ולארור אמונתם זו — האמונה היחידה שישרדה בליבם — פעולתם היא הגיונית בהחלט. הגיונית הרבה יותר מגישתם של כל הקומוניסטים הטריים בכל העולם, החשים לעזרת צ'כוסלובקיה.

★ ★ ★

כ'י אולם קומוניסטים טובים, מה הם אומרים, בעצם? כאשר נתגלו במוסקבה פשעי המישטר הסובייטי, התלברצו המיליונים במיבצע ה"קולקטיביזציה" וכלה בעלילת-הרופאים — גברה המציקה בלב קומוניסטים טובים אלה בעולם.

שהרי הם עצמם הכחישו את כל הפשעים האלה, והצדיקו את כל הוועות, ממשפטי-מוסקבה ועד משפטי-פראג. אך אפשר היה לגנות לפתע את כל אלה, מבניו לנטוש את הדת הקומוניסטית עצמה? הפיתרון נמצא עם גיבוי שיעיר-לעזאזל, החיה המיסכנה המסורתית שעליה מעמיצים את כל החטאים ושולחים אותה למיזבך.

כזה היה סטאלין. הוא, כך הוחלט פה אחד — אשם בכל. הוא הפישע. הוא הרוצח המגואל ברם. הקומוניזם הוא כשר. הסטאליניזם הוא שפשע.

היתה זאת רחלטה נוחה באיד, אבל גם כוזבת מאוד. הטרור, כמרכיב מרכזי של המישטר הסובייטי, לא התחיל ב"הי סטאלין, ולא נסתיים עימם.

ליני בכבודו ובעצמו אחראי לדיכוי האכזרי של מלח-קרונשטאט, פרחי האדיאליזם המהפכני, טרוצקי היה שותף לעיצוב הטרור של הצ'קה. כסטאלין עדיין היה בטירונות. סטאלין הנורא אירגן לפני עשרים שנה, את הפיכת פראג, שבה הושלט הכיבוש הקומוניסטי על הרוב הדמוקרטי בכוח הנשק הסובייטי.

אבל רבה-הטבח של בודאפשט לא היה סטאלין המשוּפם, אלא כרושצ'וב הקרח, שיפץ ההומור ואימרו-השפר. והתלויים של פראג כיום הם אנשים בלי פרצוף בכלל, ביורוקרטים אפורים, חסרי אישיות, כמו ברזניב וקוסיגין.

משמע: לא האיש קובע. קובע המישטר. וכל יגיוני הסטאליניזם הוא אחיזת-עיניים, מכיוון שגם אחרי מות סטאלין לא השתנו מרכיבי-היסוד של השלטון הסובייטי — המישטר החרי-מפלגתי, הדיקטטורה הטוטאלית של הביורוקרטיה, ההתנגדות המוחלטת לכל משבירוח של חופש ונעורים.

סטאליניזם באים והולכים. הכנסייה אינה תלויה באישיות האפיפיור. המישטר הוא הי קובע. והוא נשאר.

★ ★ ★

אני מאמין כי המהפכה — בוא תבוא. אני מאמין כי המהפכה זו תביע את חותמה על חי דורנו. המהפכה של הדור החדש בארץ הסובייטים, נגד המישטר בארצם.

אחרי יאן הוס בא מארטין לותר. אחרי דובצ'ק יבואו צעירים, שאת שמותיהם איננו יודעים עדיין — בני ליני גראד ואודסה, קיוב ושקנס, באקר וולאדימיר-טוק. הם יקמו — לא נגד ביורוקרטיה זה או אחר, ואף לא נגד הביורוקרטיה כולה — אלא נגד עצם המישטר המונע מהם את החרות ואת כבוד-האדם.

הם יקימו מישטר חדש. איננו יודעים מה תהיה דמותו, וגם לא באיזה שם יקראו אותו. אבל ברור כי הוא לא יהיה דומה לשום קומוניזם לא מבחינה רוחנית ולא מבחינה מעשית.

בעוד ליבנו דואב על הנוצות, נתונה מחשבתנו לנוער בארצנו. עימו נקים את עולם המחשבה.

את המהפכה שהוציאה את מחצית אירופה מידי הכנסייה הקתולית — ושנתה את הכנסייה עד ללא הכר במחצית השנייה. הוס הוא ששם קץ לימייה-הביניים, שבישר את העת החדשה.

★ ★ ★

ע'ד רקע זה קל להבין את אשר מתרחש עתה לנגד עינינו, באותם המקומות עצמם. השמנה-הקרמלין ידעו שאם תתכנס תורתו של דובצ'ק בפראג, היא תתפשט משם לוורשה ולבודפשט, ומשם לקיוב ולמוסקבה. הם ידעו כי עשרות מיליוני צעירים ברחבי ארץ-הסובייטים אך מחכים לבשורה חדשה, אשר בשמה יוכלו לפרוק את עולו של מישטר שהפך לבית-סוהר גופני ורוחני. הם ידעו, כפי שידעו חשמי הוואתיקאן לפני 500 שנה, כי זכויות-היתר של הכמורה האדרימה, ושילטונם הבלתי-מערער, כרוכים ומותינים כטוהר הדת האדומה.

הם שלחו לפראג את גודויה-שריון, כפי שקודמיהם שלחו

הוס מגן על עצמו בקונסטנצה

את אביריה המשוויינים, כדי להחניק את המהפכה בעודה באיבה, לפני שתסיק להצית תבערה עולמית. החשמים האדומים, כמו קודמיהם, דואגים לא רק לאיניטרטים אימפריאליסטיים ולשלטונם המקומי של סוכניהם בצ'כיה.

הם דואגים, קודם לכל, לשלטונם הבלתי-מערער בביתם — ולדת המהווה בסים לשליטון זה.

★ ★ ★

הייבים אנחנו להיוהר שמא יעלם עיקר זה מידינו, בשטף סיסמות-הגיוני השיגרתיים וקריאות-התגר הבאנאליות. דובצ'ק וחבריו טענו שהם קומוניסטים — כשם שטען הוס בשעתו שהוא קתולי אדוק. הם הבטיחו להחזיק את צ'כוסלובקיה בתוך הכנסייה, כשם שהבטיח הוס להחזיק את בוהמיה בכנסייה. (ואכן, הוא כלל לא חלם על משיחה.)

אבל הכוסים של הקרמלין ידעו שזוהי שטות. הם מאמינים כי הקומוניזם אינו יכול להחזיק מעמד בימישטר דמוקרטי. הם בטוחים כי המישטר הקומוניסטי ייעלם ממפת-ההיסטוריה ברגע שתינתן לנתיניו הנוחות לבחור באופן חופשי בינו לבין מישטר אחר. ולא רק בצ'כוסלובקיה, אחרי 20 שנה — אלא גם בבריית-המועצות, בו מסיים עתה הדור הקומוניסטי השלישי את האוניברסיטות. היבירורים על "קומוניזם דמוקרטי" מעוררים אצלם רק

טאנקים הסובייטיים שפרצו ללב פראג פתחו במלחמה המכרעת של דורנו. אין זאת מלחמה בין ברית-המועצות וצ'כוסלובקיה. אין זאת מלחמה בין הסובייטים וגרמניה, או בין שני הגושים.

זוהי התחלה של מלחמה חשובה עוד יותר: המלחמה בין השלטון הקומוניסטי לבין הדור הצעיר בבריית-המועצות. מהפכת אוקטובר הייתה המאורע הגורלי ביותר בשליש הראשון של המאה ה-20.

המהפכה הבאה בבריית-המועצות תהיה ה"מאורע העיקרי בשליש השלישי של מאה זו.

★ ★ ★

מ'ראשית המשבר הצ'כוסלובקי לא פיקפקתי, כי אכן תהיה התערבות צבאית סובייטית. הייתי בטוח כי מוסקבה תצפץ על כל דעת-הקהל העולמית, על כל המפלגות הקומוניסטיות מפאריס עד תלאביב, על כל ההפגנות של כל האנשים הטובים מסביב לכדור-הארץ. כי כל ההספרים האלה, כפול אלה, אינם שקולים כנגד אלפית-ההפסד שעמדה מוסקבה להפסיד — אילו הצליחה המהפכה הצ'כוסלובקית.

בפראג הוכרע לא רק גורל המערך הבטחוני של ברית-ורשה, מול פני גרמניה והמערב. מובן שבעייה זו היתה חשובה מאוד — אך אפשר היה לפתור אותה בדרכים פחות דרמטיות. ולא רק הנאמנות האידיאולוגית של הצ'כים והסלובאקים לכנסייה של מוסקבה היתה מונחת על כף-המאזניים של פראג.

שוב דת אדוקה אינה אזהבת כפירה. אך הסובייטים היו יכולים לסבול מידה כלשהי של כפירה בארץ קטנה זו.

ולראייה: הם סבלו במשך זמן רב גילויים שונים של כפירה ברומניה, שלא לדבר כלל על יוגוסלביה. לא, כאשר ישבו הביורוקרטים בקרמלין והחליטו את החלטתם הגורלית, הם לא חשבו על פראג ועל בראטיסלבה. הם חשבו על מוסקבה, על העיר שמחוץ לחומות הי קרמלין.

★ ★ ★

הם פתחו במלחמה על מוסקבה.

הם פתחו במלחמה על מוסקבה. הם פתחו במלחמה על מוסקבה. הם פתחו במלחמה על מוסקבה.

הם פתחו במלחמה על מוסקבה. הם פתחו במלחמה על מוסקבה. הם פתחו במלחמה על מוסקבה.

הם פתחו במלחמה על מוסקבה. הם פתחו במלחמה על מוסקבה. הם פתחו במלחמה על מוסקבה.

הם פתחו במלחמה על מוסקבה. הם פתחו במלחמה על מוסקבה. הם פתחו במלחמה על מוסקבה.

* מתחרז עם "סוס".